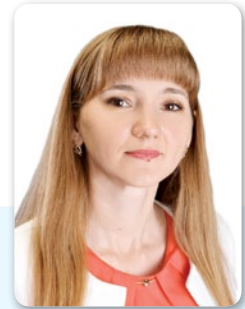

Текстовий редактор як засіб опанування знань і вмінь з різних дисциплін

Практичні роботи з інформатики для учнів 4-го класу

Людмила ГОРГОШ, заступник директора з НВР, учителя початкових класів, старший учитель, Середнянська ЗОШ I–III ст., Закарпатська обл.

Серед основних завдань курсу “Інформатика” — формування у молодших школярів початкових навичок пошуку, використання, продукування і поширення даних за допомогою засобів ІКТ, зокрема створення та редагування текстових документів. Оволодіння цими навичками розширює можливості учнів у засвоєнні інших навчальних дисциплін, завдання з яких варто пропонувати на уроках інформатики. Як у ході виконання практичних робіт органічно поєднати теми різних предметів, демонструє автор.

Практична робота. “Введення текстової, цифрової та символічної інформації”

Мета. Формувати вміння готувати програму-редактор до роботи, створювати найпростіший текстовий документ, вводити інформацію.

Хід роботи

Вправа 1. Введення літер та розділових знаків

- Запустіть текстовий процесор Word.
- Відкрийте документ *Практична робота 4 клас (Файл — Відкрити — Комп'ютер — Мої документи — Початкові класи — Практична робота Word — Відкрити)*.
- Погляньте, який мовний режим активовано на клавіатурі, виберіть українську мову.
- Введіть з клавіатури малі літери через пропуск.

у о і ч а ю є і ф ь ц я е м
й к н г ш щ з х в п р л д ж с т б ь

- Введіть з клавіатури великі літери через пропуск.

У О І Ч А Ю Є І Ф Ь Ц Я Е М
Й К Н Г Ш Щ З Х В П Р Л Д Ж С Т Б ь

У випадку, коли під час введення тексту заповнюється весь рядок, новий рядок буде створений автоматично. Для того щоб утворити новий абзац, натисніть клавішу **Enter**.

- Наберіть розділові знаки через пропуск.

;, , . - ( ) «» ! ? ...

- Наберіть смайлики.

:-) ☺ — радісна людина
:-(☹ — сумна людина

- Збережіть документ під тим самим іменем. Для цього виберіть кнопку *Зберегти* на панелі швидкого доступу (або натисніть Ctrl + S).
- Завершіть роботу з програмою.

Вправа 2. Введення цифр та символів

- Запустіть текстовий процесор Word.
- Відкрийте документ *Практична робота 4 клас (Файл — Відкрити — Комп'ютер — Мої документи — Початкові класи — Практична робота Word — Відкрити)*.

- Введіть з клавіатури цифри та знаки через пропуск.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
+ - = * /

- Обчисліть значення числових виразів і надрукуйте їх разом з відповідями.

56 + 34 = 90
79 - 28 =
56 : 7 =
250 - (47 + 53) =

- На вкладці *Вставка* у групі *Символи* виконайте дії: *Символ — Інші символи*. Використовуючи смугу прокручування, перегляньте символи, а потім знайдіть апостроф (') і вставте його в документ. Самостійно введіть у документ будь-які інші символи.

Щоб вставити символ, слід його виділити (клікнувши на ньому лівою кнопкою мишки), а потім натиснути кнопку **Вставити**. Для закриття вікна символів слід натиснути кнопку **Закрити**.

6. Введіть числа у порядку зростання.
7, 48, 95, 0, 100, 53, 9, 19, 15, 8
2, 46, 64, 78, 3, 81, 66, 21, 1, 99.

7. Сформуйте один із запропонованих смайликів.

: -)	для тих, хто вважає, що добре зрозумів тему і добре попрацював на уроці
: -?	для тих, хто вважає, що недостатньо добре зрозумів тему, попрацювавши на уроці
: -(	для тих, хто вважає, що йому ще потрібно багато працювати над даною темою

8. Збережіть документ під тим самим іменем. Для цього виберіть кнопку **Зберегти** на панелі швидкого доступу (або натисніть **Ctrl + S**).
9. Завершіть роботу з програмою.

Вправа 3. Введення тексту

- Запустіть текстовий процесор Word.
- Відкрийте документ *Практична робота 4 клас (Файл – Відкрити – Комп'ютер – Мої документи – Початкові класи – Практична робота Word – Відкрити)*.
- Погляньте, який мовний режим активовано на клавіатурі, виберіть українську мову.

4. Наберіть текст за зразком і відгадайте, про яке слово забула дівчинка Оля (В. Голяховський "Що за слово?").
Оля знала слів чимало, Але от одне пропало. А його ж, ну як на гріх, Слід вживать частіш од всіх! Слово це крокує слідом За дарунком, за обідом... Всі це слово вимовляють, Коли вдячними бувають.

5. Наберіть ввічливі слова, які ви знаєте, з нового рядка.

Щоб утворити новий абзац, слід натиснути клавішу **Enter**.

6. Гра "Хто це? Що це?". Доповніть речення відповідними словами-іменниками, введіть їх. У кінці кожного речення поставте розділовий знак (завдання 1).

Пухнаста, руда, хитра —
Жовтий, кислий, пахучий —
Сіренький, прудкенький, боязкий —
Запашний, білий, смачний —
Сірий, зубастий, злий —
Прозора, чиста, джерельна —

7. До поданих слів запишіть антоніми (протилежні за значенням слова) (завдання 2).

Високий —	Дати —
Входить —	Веселий —
Праця —	Солодкий —
Гарячий —	День —

8. Гра "Хто більше знає?". До поданих загальних назв доберіть та введіть іменники — власні назви.

Міста:	Письменники:
Річки:	Країни:

9. Збережіть документ під тим самим іменем.
10. Завершіть роботу з програмою.

Вправа 4. Введення текстової, цифрової та символної інформації

- Запустіть текстовий процесор Word.
- Відкрийте документ *Практична робота 4 клас (Файл – Відкрити – Комп'ютер – Мої документи – Початкові класи – Практична робота Word – Відкрити)*.
- Погляньте, який мовний режим активовано на клавіатурі, виберіть українську мову.
- Наберіть текст за зразком і вставте з довідки потрібні слова.

Ось вітерець легенький повіває, І листя тихо з дерева _____. Із шарудінням падають листочки На стежку, на траву і на _____. Вони вкривають землю жовтим кольором Зовсім не так, як це буває _____.	Слова для довідки: злітає, влітку, грибочки

5. За даними малюнка і запитаннями складіть та наберіть числові вирази.

Полуниця
27 кг

Ожина
34 кг

Абрикос
68 кг

- Скільки кілограмів полуниць та ожини зібрали?
- На скільки менше кілограмів зібрали полуниць, ніж ожини?
- Скільки всього зібрали фруктів?
- На скільки більше кілограмів зібрали абрикос та ягід, ніж полуниць та ожини разом?

6. Створіть малюнок за зразком.

() ()
="."")=
((..))

7. Збережіть документ під тим самим іменем.
8. Завершіть роботу з програмою.

Практична робота. "Редагування комп'ютерних текстів"

Мета. Формувати вміння готувати програму-редактор до роботи, створювати та редагувати найпростіший текстовий документ.

Хід роботи

Вправа 1. Редагування текстів. Гра "Лікарі"

- Запустіть текстовий процесор Word.
- Відкрийте файл, створений на попередньому уроці (текстовий документ *Практична робота Word*).
- Погляньте, який мовний режим активовано на клавіатурі, виберіть українську мову.

4. Зіставте текст у файлі з поданим вмістом.

Ось вітерець легенький повіває,
І листя тихо з дерева злітає.
Із шарудінням падають листочки
На стежку, на траву і на грибочки.
Вони вкривають землю жовтим цвітом
Зовсім не так, як це буває влітку.

5. Відредагуйте текст (виправте помилки, якщо ви їх припустилися).

6. Гра “Лікари”. Прочитайте слова.

Будь-ласка, восини, допобачення, ззаду, щодено, п'ядесят, фудбол, цемент, чорнетка, шіссот, мізинець.

Серед них є “хворі” (написані з помилками). “Ви-лікуйте” їх (виправте помилки) за зразком.

Будь ласка, восени, до побачення, ззаду, щоденно, п'ятдесят, футбол, цемент, чернетка, шістсот, мізинець.

7. Збережіть документ під тим самим іменем.

8. Завершіть роботу з програмою.

Вправа 2. “Малюнки — слова”

1. Запустіть текстовий процесор *Word*.

2. Відкрийте документ *Практична робота 4 клас (Файл — Відкрити — Комп'ютер — Мої документи — Початкові класи — Практична робота Word — Відкрити)*.

Відкрити текстовий документ можна за допомогою клавіатури — комбінації клавіш Ctrl + O.

3. Замініть малюнки в тексті української народної казки “Котик і Півник” словами.

КОТИК І ПІВНИК

Були собі 🐱 і 🐿, та й побраталися. От 🐱 треба іти по дрова, він і каже:

— Сиди ж ти, 🐿, на печі та їж калачі, а я піду по дрова, та як прийде лисичка, то не озивайся!

Пішов. Коли біжить 🐿:

🐿-братику, відчини! 🐿-братику, відчини! Як не відчиниш, віконце видеру, борщик виїм і тебе візьму.

А 🐿 каже:

Тоток-тоток, не велів 🐱! Тоток-тоток, не велів 🐱!

От 🐿 віконце видерла, борщик виїла і 🐿 забрала.

4. Встановіть текстовий курсор після першого малюнка (Котика), натисніть клавішу *Backspace* для видалення малюнка, введіть у цій позиції документа слово, що відповідає малюнку, — *Котик*.

5. Встановіть текстовий курсор перед другим малюнком (Півником), натисніть клавішу *Delete* для видалення малюнка, введіть у цій позиції документа слово, що відповідає малюнку, — *Півник*.

6. Діючи аналогічно, завершіть редагування. Обирайте зручний для вас спосіб видалення малюнків.

7. Збережіть документ у папку *Мої документи — Початкові класи* під іменем *Котик і Півник + ваше ім'я*.

Алгоритм дій

- у меню *Файл* виберіть *Зберегти як*;
- у вікні *Збереження документа* змініть місце для збереження документа на комп'ютері (*Комп'ютер — Мої документи — Початкові класи*);
- у полі *Ім'я файлу* допишіть до пропонованого імені (*Котик і Півник*) ваше ім'я, попередньо перемістивши курсор у кінець рядка.

8. Завершіть роботу з програмою.

Вправа 3. Редагування комп'ютерних текстів

1. Запустіть текстовий процесор *Word*.

2. Відкрийте документ *Практична робота 4 клас (Файл — Відкрити — Комп'ютер — Мої документи — Початкові класи — Практична робота Word — Відкрити)*.

3. Розставте у тексті пропуски (пробіли) між словами (*Завдання 1*).

СМІШИНКА-ВЕСЕЛИНКА

—Ну,хібатакегодиться?!втебезновуодиниця!— аменесьогодні,мамо, запитализновтежсаме!

4. Змініть форму запису тексту на віршовану за зразком. Замініть кожну літеру на початку нового рядка на велику.

СМІШИНКА-ВЕСЕЛИНКА

— Ну, хіба таке годиться?!
В тебе знову одиниця!
— А мене сьогодні, мамо,
Запитали знов те ж саме!

5. Відредагуйте текст: виправте в ньому слова, які слід писати з великої літери, а також замініть дієслова неозначеної форми на дієслова у формі минулого часу (*Завдання 2*).

наталка і дмитрик (йти) до лісу. там (квітнути) дзвіночки. одна квітка (нахилитися) від подиху вітру. на неї (світити) сонечко і (усміхатися) їй. ласкаві теплі промінці (торкатися) тендітних пелюсток.

6. Вставте пропущені літери у вірші (*Завдання 3*).

Наш ..имко (Т/т) на б..режку (и/е)
Держить вуд..чку (о/е) гнучку,
Наживляє черв..яка (ь/'),
Зак..дає (и/е) і чека.

Грицько Бойко

7. Збережіть документ у папку *Мої документи — Початкові класи* під іменем *Редагування текстів + ваше ім'я*. Для цього:

- у меню *Файл* виберіть *Зберегти як*;
- у вікні *Збереження документа* виберіть місце для збереження документа на комп'ютері (*Мої документи — Початкові класи*);
- у полі *Ім'я файлу* виправте пропоноване ім'я (*Вправи з редагування текстів*) на *Редагування текстів* і допишіть своє ім'я, попередньо перемістивши курсор у кінець рядка.

8. Завершіть роботу з програмою. ●

ВЧАСНО ПОДБАЙТЕ про ПЕРЕДПЛАТУ на **II** півріччя!

Конспекти занять
інтегрованих днів
(щодомера)

Сценарії ранкових
зустрічей
(№ 4, № 7, № 10)

Створення нового
освітнього середовища
(№ 3, № 4)

Журнал «Учитель початкової школи»

НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Перші
батьківські збори
в НУШ
(№ 2, № 3, № 9)

Тематичний випуск
“Вчимо мислити
нестандартно”
(№ 11)

Упровадження
в навчальний процес
сучасних освітніх
технологій
(щодомера)

Завдання, орієнтовані
на досягнення
конкретних очікуваних
результатів
з математики (№ 5)

Нормативні документи.
Державний стандарт
початкової освіти (№ 4)

Передплатіть журнали **“УПШ”** і **“Джміль”** у комплекті,
не виходячи з дому,
за найнижчими цінами!

Увага!

**Акція триває
до 14 травня**

- 1 Заходьте на сайт upsh.com.ua
- 2 Оформлюйте передплату
- 3 Щомісяця гарантовано отримуйте
ваші фахові журнали

Заощадьте **7 %**, передплативши журнал **до кінця року**
(з червня по грудень),

10 % – оформивши передплату **на 12 місяців**
(з червня 2018 по травень 2019 року)

